

ANTONI LOPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍTJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

El divorci de la República y 'l Vaticá

MR. COMBES.—En nom de la tranquilitat y la independencia de Fransa, quedeu descasats per *in sæcula sæculorum*.

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

Si á última hora no vé 'l tio Paco ab la rebaixa, que tot podría ser tractants de la gent que 'ns desgoverna, en Maura vol obrir las Corts el 3 del mes que vé, dia de sant Cándido y fetxa, com se veu, admirablement simbólica.

¿Qué farán las Corts, una vegada obertas?

No está ben determinat encare. Primer s'ha de reunir el ministeri y ensayar la comèdia ab tot deteniment; no fos cas que algún actor se trabuqués y la xiulada se sentís de massa lluny.

Ans que tot, sembla que 'l mallorquí 's proposa treure á la llum de les candilejas el seu complicadíssim projecte d' Administració local, del qual n'està diuhenc-tan prendat, que arriba á assegurar que 'l pervenir d' Espanya depén única y exclusivament d' aquest projecte maravellós. Una espècie de

cúralo todo, com la «microbicina» d' aquest capellá que corra per aquí.

Del Conveni ab el Vaticá per ara no se'n ressa. Pareix que, en vista del bon efecte qu'en el país ha causat, se deixa á recó pera discutirlo en ocasió més oportuna.

Es això una retirada ó un' ardit de guerrillero astut?

El temps, que tot ho aclareix, se cuidará d' explicárnosho.

Interinament, s'ha salvat la patria.

¿No ho saben? Se duptava de 'n Dato y de 'n Vilaverde; 's deya si l' un faria aixó y l' altre una cosa diferent; s' auguravan pera la situació una pila de dificultats, fillas totas de l' actitud en que 'ls citats prohoms havíen de colocarse...

Y al últim resulta... que *todos somos hermanos*. En Dato,—benc lar ho dit al president del Gobern,—no sòls no crearà al ministeri 'l més petit destorb, sinó qu' està disposat á apoyarlo en tot lo que las seves forças li permetin.

En Villaverde ha sigut una mica més dur de pèlar, però, ben traballadet, també s'ha deixat conve.

Lo que 'ls emissaris de don Anton li han dit:—Rebelarse? ¿Y qué fará, infelís, quan s'hagi rebeplat? En Dato ve ab nosaltres; en Silvela es avuy més maurista que may; en Romero no s'atreveix a obrir el bech per por de disgustar al mallorquí... ¿No compré, iluminat per aquestas espelmas, que la situació de vosté, un cop divorciat del Gobern, serà esfantosament desayadra?...

Lo qual que don Raymundo ha quedat tan escorregut, que a horas d'ara ja tots els diaris acreditats han publicat la fausta nova:

Resultan completamente falsas les notícies que sobre la actitud del Sr. Villaverde habían circulado. El ilustre ex-presidente del Consejo será en la próxima legislatura uno de los ministeriales más perfeccions.

Val més així.

Hauria sigut sensible que dugas persones tan dignas com en Maura y don Raymundo haguessin arribat á las mans.

Y total per res; no més que per saber quin dels dos ha de ser l' amo del auca!...

•••

Demà no badin.

Comensa definitivament á entrar en vigor la lley del Descans dominical, y sembla que 'l Gobern no està per chiquitas.

Passi lo que passi, costi lo que costi y pesi á qui pesi, vol que la nova lley se compleixi, encare que 'l mon s'hagi d'enfonsar.

Per lo tant, ja ho saben.

A descansars tocan, y poch enraionar, que 'ls seynors de la situació no's paran en barras.

Capassos son, si á algú l'atrapan sense descansar, de fers'hi á tiros.

PIF-PAF

En Lerroux á Barcelona

EVA alguns mesos que faltava d'entre nosaltres: sos devers de representant de Barcelona en Corts el tenian allunyant de aquí; sos ardors tribunicis, sos afanys de desvetillar al poble espanyol el portavant del Nord al Mitjdia de la Península, sempre possehit de aquella febre de activitat y ardor que fa miracles.

Aprofitant la seva ausència 'ls enemichs del bloc republicà s'descantellavan á la mida del seu gust. Els forjadors de difamacions y calumnias quan el tenen aquí, se dedicavan quan ell era fora, á forjar intrigas y á sembrar desconfiansas y discordias. De qualsevol fet insignificant, de la qüestió personal més petita y mesquina en treyan partit, y á sò de bombo y platerets proclamavan la descomposició, 'l desmoronament de la gran conjunció republicana.

Segons ells la massa imponent, qu'en repetides eleccions els havia vensut y esmolcat, estava ja completament desenganyada. Ja no hi tornaria á lluytar á les urnas, ni fora de les urnas. El moviment republicà no havia sigut més que una bullida passatjera: l'ebullició havia cessat: s'havia apagat el foc y ja no quedava ni aygua á la caldera. Cada hui anava pel seu costat... El desconcert y 'l descrédit eran els resultats únichs de la gran campanya republicana.

El pintar com el volquer.

Nosaltres els deixavam dir, esperants de que bastaria un dia, un hora, un instant no més per anegarlos y ofegarlos en nou desbordament d'entusiasme republicà.

Y l'dia vingué, diumenge; y fou l' hora la de l'arribada del tren express de Madrid, y fou el moment el de la presència del insigne diputat per Barcelona, entre nosaltres.

Espectacles hi ha que no's poden descriure, y es un d'ells l'entusiasta recepció dispensada pel poble republicà al home denodat que tantas y tantas vegades l'ha portat á la victoria.

•••

Ja voldrían poder organizar recepcions tan expressives els que disposan de tots els elements, menos un; els que disposan de diners per acumular pompas y galas y comprar garmelles de vitoryejadors: els que disposan de autoritat per imposar-se als seus dependents; els que disposan de tot, menos del amor del poble.

El poble prodiga ab els qu' estimen els tresors inagotables de la seva spontaneitat.

Y va prodigarlos diumenge formant una riuada humana que omplia de gom á gom el Passeig de Gracia y la Gran-via; convertint el trajecte que va desde 'l Baixador del Passeig de Gracia fins el local de Fraternitat republicana en teatre de una de las manifestacions més hermosas que ha presenciat Barcelona en aquests últims temps.

Així es com va respondre als sembradors incansables de desconfiansas, als atiadors de intestinas discordias, als infladors de suposades dissidencies, als que incapassos de vencer cara cara al partit republicà, apelan á tots els medis, fins als més baixos y reprobables.

Y al poble, al obrar així demostrá una vegada més que te plena confiança ab els homes que valen y fe inextingible en las ideas que aquests homes representan.

La grandiosa recepció dispensada diumenge al diputat Lerroux, al home valent que tant més exalson aquells mateixos que ab rabia cega's dedican á dignar-lo, val tant ó més y pesa tant ó més que 'ls 35,000 vots que guanyaren per la República, la representació en Corts de Barcelona.

Diumenge el gran partit republicà barceloní va demostrar qu'era 'l mateix de sempre, ferm, decidit, entusiasta, perfectament imposat de la gran missió patriótica y progressiva que té confiada, y dispost á cumplirla per tots els medis, sense regatejar els sacrificis.

No faltá á la recepció ni una sola de las numeroses agrupacions, centres y associacions que mantinen encés en els deu districtes de la ciutat, el foc de la vida activa; y en quant á la massa anònima formada pels que creuen, esperan y quan ve'l hora trallan y 's sacrifican, s'hi aboca tota entera, á cor obert y á pit desbordant d'entusiasme.

Ella sab lo que val en Lerroux, y per lo que val l'estima y l'idolatria.

El digne diputat per Barcelona ha sigut sempre una gran forsa revolucionaria. Ho era quan començà la seva campanya, posant vexantica al poble amodorat, frenètic de despertarlo, com felicitat consegui. Ho era quan des de sos primers passos pel camí de la victoria, se veia obligat á repelir el diluvi de llot ab que tractavan de ofegarlo 'ls seus infames detractors, y encare li quedavan bius per conseguir nous y senyalats triomfs. Ho es avuy en que la seva activitat indomable obra prodigis per tot arreu ahont se presenta á difundir l'entusiasme per l'idea redemptora.

Es una gran forsa y es ademés una poderosa intel·ligència, guida sempre per un cor gran y noble.

Ni las ovacions el desvaneixen, ni l'aura popular que infla constantment las velas de la seva nau l'incitan á arborar l'insignia de admirall pera navegar pel seu compte, preferint subjectar-se en tot y per tot á las lleys de la disciplina, que constitueixen la norma de la Unió republicana.

Ningú considera y estima més qu'ell al venerable jefe del partit, que té en les seves mans la suprema direcció. Salmerón pot contar á ulls cluchs ab l'adhesió constant y respectuosa dels més ardorós y 'l més intrípit de tots els adalits republicans.

Miríssim en aquest noble exemple 'ls que senten els incentius de las ambicions desordenadas. Així, tal com la pràctica en Lerroux, es com se fa política digna y fructuosa.

Partint de aquesta adhesió, y usant y usant sempre bé de aquella latitud que dintre de nostra comunió política es permés á la difusió de totas las idees y de totas las tendencias y de totas las aspiracions, així com alguns, com l'eloquent diputat asturià Melquïades Alvarez, preconisan en tots els seus discursos l'eficacia del método gubernamental, el nostre Lerroux alenta sempre en la seva activa propaganda las aspiracions radicals y revolucionaries.

Cada hui está en el seu lloc, y l'un y l'altre, dintre del seu punt de vista, y obheint á la seva especial idiosincrasia treballan pel bon èxit de la mateixa causa.

Ben clarament va declararlo diumenge 'l diputat Lerroux des de una de las finestres de *Fraternidad republicana*, en un breu y sustancios discurs.

«Con el sacrificio de todos—digué—hemos logrado formar un formidable instrumento, un gran partido republicano, con su centro, su derecha conservadora y su izquierda radical, y no olvidéis ni un momento que con este conglomerado de fuerzas hemos de hacer la Revolución.

»El partido republicano cuenta á la cabeza con

un poderoso regulador, voluntad firme, espíritu sereno, conciencia en la que han arraigado profundamente el amor á la verdad y á la justicia: tiene su jefe prestigioso en D. Nicolás Salmerón.

»Procurad, pues—afegia ab clarividència d'home d'Estat—que no se introduzca ningún genero de perturbaciones en la buena intel·ligència del partit republicano: no escuchéis las insidias de sus enemigos, que, si por divergencias de criterio en los de arriba pudiera peligrar un solo momento la virtud del partit, los de abajo sabriamós permanecer inquebrantables y compactos hasta que llegue el instant de implantar la República española.

Aquests tres párrafos de un discurs concís, improvisat, son un modelo de fonda penetració política, y una llum radiant que ilumina el camí qu' hem de seguir.

Que 'ls que aspiran á que las classes neutrals presin la seva adhesió á las solucions republicanas, traballin ab el mateix entusiasme ab que traballa en Lerroux per alcansar l'adhesió de las classes populars; que logrin aquells la mateixa fortuna, dintre de la seva esfera, que la que ha conseguit en Lerroux en la propia d'ell, y no tindrán sino motius de felicitarnos.

La República ha de ser, més que 'l camp d'accio de un sol partit, un estat de cosas de carácter nacional, y tant més poderosa serà, quant majors y més diversas siguin las forses que logri reunir.

Una vegada establerta, al pais toca esculpir lliurement l'orientació que li siga més predilecta.

Pero avants es precisa que radicals y gubernamentals, lo mateix els de l'esquerra, que 'ls de la dreta, que 'ls del centre, concentrin y consolidin els seus esforços, y tots á una, atents á la direcció de un sol jefe, lluyint sense descans y ab la més perfecta unanimitat de acció, fins á conseguir l'anorrement del obstacol, fins á alcansar l'implantació de la República.

Així es lo que indica en Lerroux, y així es lo que hem de volgut tots els republicans.

P. K.

Abominable! Abominable!

N'ligeix ab verdader horror las notícies que venen del Extrém Orient. Hi ha encare qui s'engresca ab elles, per que, á despit dels grans progrès realitzats per l'humanitat, en lo més fondo del seu humà, alentan sempre 'ls instints selvatícs.

La guerra ab tots els seus horrors; la lluita de grans masses, abrahanadas las unes contra las altres, fent us de tots els medis de destrucció que ha inventat l'enginy humà; el combat frenètic que sega les vidas, com les màquines segadoras arranen els camps de blat, tombant las espigas per centenars y per milers; els explosius esmolcats de tot lo que 's troba al seu alcans y 'l foc abrusador que destrueix las ciutats y las vilas, sembrant arreu la ruïna y la miseria... tot això té certa grandesa tràgica y ofereix un interès avassallador pels que ho

Preparatius pera la grrran revista naval

Veshi en compte, noy: no fos cas que avans d'arribar á San Sebastián se 'ns espatllessin.

contemplan com contemplarían qualsevol espectacle emocionant sobre las taules de un teatre.

Y no obstant, tot això, ben reflexionat, constitueix el quadro més abominable.

Dos homes que surten al carrer á ventilar ganivet en mà las seves diferencies, son separats pels que ho presencian, y si l'autoritat se troba allí present se fa càrrec d'ells y 'ls hi exigeix la condigna responsabilitat.

En canvi son dos nacions las que 's desafian á mort, y las demés en lloc d'evitarlo á tota costa deixan que s'exterminin. Y menos mal encare quan no les aixussan, y no les ajudan sota-mà per un cálcul interessat.

Las despulles del vensut serveixen moltes vegades pera recompensar la perfidia dels auxiliars ocults del vencedor.

* *

En la conflagració actual entre la Russia y 'l Japó cert que 's ventilan grans interessos, que poden arribar á afectar á la humanitat entera.

Pero millor mil voltas hauria sigut ventilarlas pacíficament y ab el concurs de totes las nacions civilitzades.

A primera vista 'ls japonesos tenen rahó. Sos 40 milions de habitants no caben en las illes que formen la seva patria y necessitan expansionar-se. Constituïnt com constitueixen un poble progressiu que ha entrat ab gran empenta en las corrents de la moderna civilisació, se li havia de confiar bonement la missió de civilisar aquella immensa regió del mon antich y decretip, per realisar en ella els fins nobles de la humanitat.

El dia que van arrebatari Port-Arthur que havia conquistat dels xinos ab la seva sanch, aquell dia varen sembrar-se las llevors del actual terrorific conflict.

Per la seva part la Russia constitueix un imperi autocràtic, qual preponderancia en l'Univers será sempre un perill pels pobles amants de las institucions liberals. ¿No té vastíssims dominis per colonizar, per civilisar, per explotar? ¿A què extende de mar á mar, per dos immensos continents, las seves ambicions insaciables?

A la seva costa s'està cumplint avuy lo que diu el vell adagi:—La cobdicia esbotza 'l sach.

* *

Poch afortunada en la campanya, ha sigut venduda per mar y ho va essent per terra.

Els restos de las esquadres formidables permaneixen impotents, escampats per diverses parts, esperant l' hora de acabar de sucumbir.

Per terra ha sufert també descalabro darrera de descalabro. Té Port-Arthur sitiat, aislat, fora de tota base de operacions, y sense medi humà de socorre'. Y acaba de perdre la batalla de Liao-Yang, que ha durat quatre dies y en la qual se xifrava l'èxit de la campanya. Els japonesos l'han reduït á empedir una nova retirada.

Y á pesar de tot encare confia.

Treu comptes serenament, brutalment: computa 'l contingent de la seva forsa, comparantlo ab el contingent de la forsa del seu enemic, y 'n treu la següent deducció:

—Jo conto ab deu soldats per cada soldat del Japó. Si avuy no 'ls tinch tots preparats pera rebàrtis, hi gradualment hi anirán anant com autòmatas que son, cegos obedientis á las ordres del Czar, y fortificantse avuy á un lloc, demà á un altre, de batalla en batalla, de retirada en retirada, no acabaré fins haver exterminat als japonesos qu'en la seva ofensiva se mostran tan pròdighs de la seva sanch.

Aquests son els càlculs que 's fa la Russia: tal sembla ser el seu plan.

Fins ara s'havia creut que las guerras modernes á favor dels poderosos medis ofensius de que disponen els beligerants, en compensació al seu caràcter de molt mortíferes, tenien la relativa ventatja de ser molt curtes. Mes à jutjar per las disposicions en que 's troba la Russia, l'actual corre 'l perill de ser llarguissima y exterminadora.

Perque 'l Japó victoriós no's donará. Ja hi ha qui diu que ab la guerra, es á dir sacrificant impavit milers y milers de vidas, va resolent el problema del excés de població. La poda en l'arbre massa exuberant de la existència.

* *

Y així estém á comensos del sige xx! Així es tem: en plena barbarie. En una especie de vessant de salvatisme!

¡Quina llisso més amarga pera tots els esperits superiors que han tractat de iluminar ab las seves teories de fraternitat universal, la conciencia de la humanitat!

A la llum pura de las nobles, de las santas aspiracions s'hi oposa l'incendi devorador de una guerra implacable.

La vida, lo que més val, no s'estima en res, quan de tal manera se sacrifica en horribles y espantosas hecnames.

Fassin el favor de fixars'hi.

Descubert á entrada de fosch per alguns tranzeunts al peu del urinari de la Rambla de les Flors, un municipal se'n fá cárrec y per primera província el conduix al quartelillo de Sant Felip Neri.

Aquí no n' hem de fer res d'aixó—li diuhens els seus superiors:—agafi aquest trasto y pòrtit á la Comandancia.

Arriba l' petardo—qu' era de ferro y de forma cilíndrica—á la Casa Gran, y també allí l' rebutjan.

—No l' volém.

—Ahont el duré, donchs?

—Tòrnal al quartelillo.

Torna, en efecte, la bomba al quartelillo de Sant Felip Neri y després d' una infinitat de vacilacions y consultas, se determina enviarla al Jutjat de guardia, instalat en el Palau del Saló de Sant Joan.

Una vegada allí l' petardo, el deixan sobre la taula pera esperar que vingui l' jutje; al poch rato l' retiran y l' colocan á prop de la porta, fins que per últim un agutiz rezelós, no fentí gayre goig l' objecte, el recull y l' posa tan lluny com li sembla prudent, al extrem d' un corredor.

Allí ocorregué als pochs minutes l' explosió, que si bé fou estremenda, no tingué per sort més conseqüències que l' escrostonament de les parets del entorn, la ruptura d' uns quants cents vidres y algunas lleugeres lesions suferidas per les persones que s' trobaven en l' escriptori del Jutjat.

Comentaris sobre l' succés? Se'n fan de moltes menas y per tots els gustos, pero com que no sabém quin fonament poden tenir, no 'ls reproduïm per considerarlos ociós.

Lo únic que farém serà repetir la célebre frase ab que terminan certa capítols de folletí al presentar-se situacions parecudes:

«De quién era aquella mano?»

N Villaverde està resolt á fer la guerra al seu antic amic qu' un dia li prometé ajuda... y en efecte va donarli valentse de la xeringa.

Molt li ha costat á n' en Villaverde decidirse; pero ara sembla que va de serio.

Tant de serio, que pera donar més empenta á la seva oposició està en tractes ab els liberals, desitjós de unirse ab ells.

**

En Maura era liberal y ara es ultramontá.

En Villaverde després de haver sigut republicà, va ferse conservador, y ara aspira á ingressar en el partit liberal.

Totas aquestas evolucions poden ferse en el camp monàrquic sense necessitat de cambiarse la leuita.

Davant de la roba que portan no tenen més uns altres que posars'hi l' mandil de pasteleros, y ja estan á punt de funcionar.

Segons un escrit qu' hem rebut del Jutjat, ha sigut denunciat á instàncias del Capità General el número de LA CAMPANA DE GRACIA corresponent al dia 27 del passat Agost.

Cada dia s' fa més gran la figura de 'n Combes. Se fa gran per la seva energia, per la seva decisió, per la rectitud ab que compleix y aplica la llei y las decisions de la República radical.

Els que suposavan que l' radicalisme no es aplicable á la governació de un país, haurán de confessar el seu error.

En Combes, sense cacichs, afrontant els odis de les classes conservadoras, las iras dels clericals, l' animadversió dels falsos patriots, va fent la seva, impàvit, perque se sent apoyat per dos forsas poderoses: les classes populars y 'ls elements intel·lectuals de la França moderna.

Ab aquestas dugas alas bé pot remontar el vol, segur de arribar á las més altas regions del ideal.

A Herrera, poble aragonés, van embestir al recaudador de las cédulas, van esquinçarli tots els papers que duya y per postres van propinarli la gran pallissa del segle.

En termes mes claros.

En lloc de pagar la contribució, van pegarla.

Ara no mes falta saber qu' s' ha quedat mes blau: el recaudador apallissat ó en Maura quan va enterrarse de la noticia.

Als traballadors de Salamanca se 'ls va invitá a treure les banderas el dia que l' rey visiti aquella ciutat.

Y 'ls traballadors van respondre:

—Conformes: traurem las banderas de cada ofici y una mes, molt bonica, de seda negra y ab la seünt inscripció:

«Justicia para los obreros de Alcalá del Valle! Castigo para los verdugos!»

**

Naturalment, aquesta última bandera no va ser del agrado dels invitants.

Era massa negra, y ja va dirlo l' rey mateix:

—Yo no quiero oscuridades en mi reinado.

D' aquesta feta las banderas dels operaris no aniran á la professió. O millor dit: La professió dels obrers, quan vaji l' rey á Salamanca, anirà per dintre.

Un altre raig de llum edificant que baixa de las alturas.

La princesa Lluisa, filla del rey de Bèlgica, y esposa del duc de Coburg, s' ha escapat del balneari d' Elster, hont se trobava recluïda, trasladantse á Suissa, ahont se creu que s' ha reunit ab el seu amant, el tinent Matachich.

No podrán queixar-se 'ls pobles de la conducta de certs magnats.

Si molt bé 'ls pagan, molt els diverteixen.

Parla Sant Tomás (el de Aquino, el gran sabi, el de la Summa Theològica):

«Es probable que las donas, criadas pera l' us del home com els demés animals, no tinguin sino un' ànima de grau inferior, un' ànima bestial molt semblant á la del caball y á la del gos.»

Per lo vist Sant Tomás era molt galán ab las seyyoras.

Pero no se li pot negar qu' era un gran observador del bello sexo.

En efecte: ànima de gos ha de tenir la dona que vejenteix així tractada per una de las grans lluminàries de la Iglesia, va y s' ajonolla al peu de un confés, y li besa la mà, sentint tal vegada desitjos de lleparli.

No li falta mes que tenir quia y remenarla.

POLIÑA, 4 de setembre

En aquest poble no podém sortir mai de carcasas, puig fà 15 días que tenim per secretari á un geògraf qu' es mes carca que Carlos seté, y mes bestio y manelis que una majorona de 60 anys, de modo que, segons tenim entès, el varen treure de Santa Perpètua per buscar ratlons y volquer ser el cachic; y aquí li passarà dos quartos del mateix si no cambia de pensar, perque encara que sigui protegit del escarbat y del metje sabata, no li valdrà.

SAMPEDOR, 3 de setembre

El mossen, utilitzant la barraça de las mentidas, notificà á la viuda barbera que si volia recobrar el bon nom, havia de retirar del establiment LA CAMPANA DE GRACIA substituïntla per un altre senmanari clerical quin nom no podem citar per ordre del metje. Y així ho cumplí la viuda. Pero, saben lo que li ha succehit á la patrona? Que de no haver tornat las coses com estavan anava quedant sense una barba per remollar.

Justo castigo á la perversitat del clero.

VALLROMÀNIES, 29 de agost

Tant y tant que estudian els astròlegs y no han pogut saber per quin motiu no plou aquest any en aquesta terra, y donchs en Peret dels Ofertoris, senzillament ho ha descubert. Així ho manifestà al seu auditori: Estimats germans, saben per quin no plou? Yo no sabeu! donchs ja us ho explicaré. Com que tots, xichs y grans vos embrutem ab ell, l' argua que antes enviaja pels camps ara la necessitat per rontarla.

Molt bé diu, Sr. Peref; pero ar lo que ens agradaría es un altre dia ens expliqués un cop s' ha rentat, en quin lloc tira l' argua bruta?

Lo que podrà fer es enviarne de tant en tant un raig á vosté, pera rentarla la llengua que no la té gayre neta, segons se veu.

LLANÇÀ, 29 de agost

Tenim un salva-ànimas de canti, qu' es mes llarach qu' una entena de puaranca. Aquest ensortat en el vicari, aquell qu' ha suprimit la plassa de spagallums á un infeli llançat, pel sol gust d' empotrar un altre, en Cristòfol, que li diuen. Es el mateix torero xulo que quan passa pel costat d' un taller de modistas... desde l' carri remena todo su jaleo, pensant que alguna flavia de allí dintre s' enamorarà del seu tipus tan resalao... que sols al veurej ja fa caure... en basca. Home, Sr. Corp, treguis aquestas manias, que de tipus guapos com vosté, el dia que plugui n' faré de fanch.

VILASAR DE MAR, 6 de setembre

L' altre dia se celebrà en lo Centre Catòlic d' aquest poble una vetllada literaria, musical y pornogràfica, vull dir: fonogràfica.

En quant á la literatura, hi va haver un vers ó dos que anavan semi... semi; els altres no valfan res; pero el fonogràf que era agradable, parlava clar: tocant La Dolores pronunciava la paraula patrícia com una persona. Van tocar malagueñas y alló de /Viva tu gracia! No 'ls sembla que per un centre moral sembla que fa pudor d' agre tot aixó?

LA ESCALA, 6 de Setembre

Ab aquella alegria s' ha celebrat la festa major, havent sigut una de las més brillants per la calitat dels forasters. S' han decapitat una pila de pollastres, hi ha hagut platzas de crema y todo, y els festeigs en general han tingut tots gran acceptació. Ballades á la plassa, caballitos devant el cal Gambo, velades nocturnas en las quals la literatura corria parejas ab la música, y etc., etc., sense excluirme la gran serenata donada á la família M. de C. un dels més simpàtics membres de la colònia barcelonina.

L' animació y el bullici no ha parat un sol instant durant tots aquests dies entre el jovent d' aquí; els homes enamoradissos y las nenes... first class.

Las festas de la Mercé

Todo es según el color del cristal con que se mira.

UN BENYEIT

—Vingan festas! que dimontri!

Al cap y al ff, caballes,

digui en Costa lo que vulgui,

del món no se 's treu res més.

Que aquests quartos que ara 's gastan

faltarán lo milló...

La qüestió aquí es divertirse,

y endevant la professió...

UN BOTIGUER

—Com que als tramvays no hi suco,

ni als carrils hi llepo re,

ni exploi cinematògrafos,

ni soch amo de café,

ni vench bombetes elèctriques

ni poso cap restaurant,

tant se me 'n dona, de festas,

si se 'n fan com no se 'n fan.

UNA SENYORETA CURSI

—Dfu que hi haurà ball de gala y un carret de pabellons,

organisat per la high-life de nostres corporacions.

Dfu que á Bellas Arts es fàcil que un vespre s' hi dongi un thé...

Mil cops benedishas siguien

las festas de la Mercé!

UN OBSERVADOR

—En Fabra anant de parella

ab en Puig y Cadafall!...

¡En Nebot y en Cambó unintse per armá una saturnal!...

¡Qué 'n dona aqueix mó de voltas d' un any al altre, renoy!

Ara sí que podém dirlo:

¡Lo que va de ayer á hoy!

UN ARCALDE

—¡Ves qui m' empeta la basa!...

Sense cóm va ni cóm vé,

l' Ajuntament m' autorisa per fer lo que 'm sembli bé.

Si ara jo no aprovechava tan bella oportunitat per darm-me un xiquet de illustre,

que ja sabeu que aquells días hi ha una venda que fa pò.

UN FABRICANT DE PARAGUAS

—Depressa, prepareu telas, logueu noyas al moment, prengueu totas las que vinguin, vint, trenta, quaranta, cent!...

Que no 'ns atrapin las festas sense una gran provisió, que ja sabeu que aquells días hi ha una venda que fa pò.

UN REGIDOR

—De banquets n' hi haurà quatre, (pagant el poble, està clar;) cotxes, els tindréu á doxo, lunchs y concerts, á vessar.

No: si 'ls plans del digno arcalde no li resultan fallits, sospecho que se 'ns preparan uns días molt divertits.

UN OBRER SENSE FEYNA

—Pensà en diversions y festas y en xalarse y malgastá quan hi ha una pila de pobres que no han sopat dia's há!

¡Insultat ab tots derrotxes la fam del traballador!...

Jo d' així no 'dich tenir barra, molta barra, si, senyor.

LA FAMILIA D' UN EDIL

—Ens portaràs vint entrades y ademés, si no 't sab mal, vint assentos de tribuna pel dia del festival.

Dels llandós ó carretel-las que á les teves ordes tens, durant aquella setmana guardans'en alguna, ¿sents?

UN PERIODISTA

—Si aquí hi pescaré una copa y un piscolabis allí;

si 'l dijous hi ha d' haber juerga y 'l diumenge un gran dinà;

si podré fumar bons puros sense que á mí 'm costin re, ¿per qué haig d' atacar las festas?

A veure, diguin, ¿per qué?

UN DELS QUE NO BADAN

—En el ram de las barracas potser me 'n hi faré tres, en el de fochs d' artifici ja tinch un pico promès; deu en la part de ilustrina, vint en la iluminació...

¡Psé!... No serà un gran negoci, pero, vaja, Deu n' hi dol!

UN ELECTOR

—Regidors que la part sana formeu del Ajuntament, quevol fe' l' favor de dirme hont teniu l' enteniment?

¿Va ser per armar tiberis, y farolejá y lluir que 'l poble, ple d' entusiasm, que 'l poble, ple d' entusiasm, un diumenge us va elegir?

C. GUMA

ESPRÉS d' un hermos período de mutisme que si á n' ells els ha semblat massa llarach, á nosaltres se 'ns ha figurat excessivament curt, en Montero Ríos, la patum de Lourenç, y en Vega Armijo, el castellá de Mós, han parlat. Han parlat, y ¿qué han dit?

Un feix d' atrocitats, que á la qüesta no tenen altre objecte que demostrar al món que 'ls espanyols som una colla de xinos y que, considerats com a tals, se 'ns pot pintar la cigonya sense dificultat de cap género ni 'l més insignificant perill per part del artista qu' empunya l' pinzell.

Baix aquest punt de vista, son deliciosos els nostres polítichs. Res els cota, cap respecte 'ls deturra y ni hi ha límit que no traspassin ni audacia que pugui comparar-se ab la seva.

Agafin el personatge més reaccionari que conguin, pero llenyat pels capritxos del atzar á las roses de la oposició, y tinguin la seguretat de que ni en Riego resultarà tan liberal com ell.

Sobre 'l descans dominical

—Ay, senyoral Ha vingut tart aquesta lley. ¿Qué di-
moni amirém á descansar, si ja 'ns quedan forsa per
cansarnos?

Pinto es un poble de las inmediacions de Madrit,
y que virtut de la seva situació ha de rebre les
influencias de la capital.

Donchs bé, ara veurán com la pintan els de Pinto... ó las de Pinto, perque en el cas present no s' tracta dels homes sino de las donas.

Hi ha á Pinto un Sancristo vell y atrotinat. A copia de fer miracles s'ha anat descrostonant, quedant com qui diu fet una llástima.

Tractava'l rector d'enviarlo á Madrit á que l'restaressin, y las donas s'hi van oposar enèrgicament, apelant per impedirlo al supré recurs de las pedras y las garrotadas.

No m' agradan las pintses per fanáticas; pero en cambi se m' fan simpáticas com enemigas de las restauracions.

La ley del descans dominical es completamente impracticable.

Ey, sempre que s' vulgi cumplir ab tot rigor.

En efecte, supónsine que un home traballa. L'autoritat se'n adona y li imposa una multa.

Donchs l'autoritat, al imposar la multa, traballa, y serà precis que un'altra autoritat la multí també per haver traballat, y un'altra á n'aquesta, y axis successivament, fins arribar al últim extrém del gatxat.

¿Veuhen com tinch rahó al dirlos'hi que la ley

del descans dominical es completamente impracticable?

La formalitat de 'n Maura.

Un dia va dir:

—O's reorganisará la Marina ó no continuaré en el poder.

Y en efecte: l' projecte de reorganisació de la Marina no ha passat de la categoria dels papers muillats. Ha naufragat avants de sortir del port.

Y en Toni continua governant.

Va dir un altre dia:

—El sanejament de la moneda es pel Gobern un compromís cerrat, y 'l tiraré endavant costi lo que costi.

Y en efecte, l' projecte va costar la vida ministerial á n'en Villaverde, y la moneda continua cada dia més malalta. La febre del canvi acusa proximamente uns 40 graus.

Y en Toni, ab moneda bona ó malalta, continua embutxantse 'l sou.

En l'última temporada parlamentaria, quadrant se á tall de pinxo, va exclamar:

—No seguiré sent govern si las Corts no resolen la qüestió dels suplicatoris, posant á algúns diputats de la minoría republicana en el cas de anar á la presó.

Y en efecte, 'l projecte va costar la vida ministerial á n'en Villaverde, y la moneda continua cada dia més malalta. La febre del canvi acusa proximamente uns 40 graus.

Y en Toni, ab moneda bona ó malalta, continua embutxantse 'l sou.

En l'última temporada parlamentaria, quadrant se á tall de pinxo, va exclamar:

—No seguiré sent govern si las Corts no resolen la qüestió dels suplicatoris, posant á algúns diputats de la minoría republicana en el cas de anar á la presó.

Y en efecte, 's va armar tal tremolina ab la qüestió dels suplicatoris, que bon goig per ell el fugir d'estudi y ben depressa.

Per aquests tres fets, poden jutjar al home, tingué y reputat com el més formal, decidit y arrogant entre 'ls governants de la monarquia.

Ab sas pretensions de ser un Miura, no passa de ser un Maura.

Diuhen que 'n Maura, després de subjectarse al tractament hidroterapich de Ontaneda, està més fresch que una lletuga d'enciam.

Y aixó que lo que menos falta li feya era la frescura.

Pero tal vegada en aquesta mateixa condició de fresch trobará 'l seu cástich.

Deixin que 'l temps refresqui, y llavors veurán si 's costipa ó no.

Encare, que l' oposició republicana, tornant bé per mal, ja s' encarregará de ferlo suar.

Hi ha crims monstruosos que la imaginació s'negà a concebirlos.

Entre ells, un dels més salvatges es, sens dupte, l' perpetrat pel porter de la Fraternidad republicana de Madrit, contra qui 'l fiscal qu'entén en la causa demana que se li imposin vuit anys de presidi.

¿Preguntan quién crim ha cometé?

Un de inconcebible. Figuirinse que venia agulles de corbata ab el busto de 'n Salmerón.

Ja veuhen si n'hi ha per indignar-se!

No á presidi, al pal, haurán d'enviarlo!

Els dos bisbes francesos que 's mantenian en un' actitud independent, acatant el govern de la República, han acabat per claudicar.

Primer el de Dijon, y darrera d' aquest el de Laval, tots dos han fujit de Fransa y han anat á Roma per la penitencia.

Pitjor per ells... y millor per la Fransa.

El govern de la República s' estalvia dos sous... y no poche disgustos.

Perque la idea que tenia en Combes de fundar baix la base de aquest parell de faldilletas, una Iglesia nacional era poch práctica, y ocasionada á contratemps.

En quant á Iglesias, la millor es la que no s' té.

Traballan els republicans francesos per la separació de l' Iglesia de l'Estat, y haurán guanyat la partida.

Va dir l' obrer Callís en una carta:

«Yo fuí martirizado con safia inaudita en el Casillo de Montjuich.»

L' Avi Brusi ficant base en el joch, ha dit:

«De la afirmación ha de resultar siempre un delito: ó el de lesiones con ensañamiento y todas las circunstancias agravantes si el hecho es cierto, ó el de calumnia si es falso.»

Justa la fusta.

Pero á pesar de tot, no ha arribat encare l' hora, ni arribarà mai dintre del present estat de coses, de practicarse una escrupulosa y imparcial revisió de aquell tenebrós procés.

La sola presencia del martiriat Callís, malalt desde qu' estigué pres á Montjuich, es una acusació viva y ambulant.

Pero 'ls governs de la monarquia, en aquest particular s' atenen als irònichs versos de 'n Bartrina, presos en serio:

«Siquieres ser feliz, como me dices,
no analices, muchacho, no analices.»

Ara sí que 'ls russos tenen assegurada la victoria. Aquest canvi radical de situació será degut al czar en persona, que ha tingut una idea inspiradísima.

La de premiar á la seva senyora, per haverli donat un hereu, nombrantla coronela del regiment 15 de dragóns.

No s'ho esperavan això 'ls japonesss y qué havian d'esperar's!...

Pero ja ho anirán veyent: el czar té cops amagats.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1.ª XARADA.—Pao-to-ra.

2.ª ANAGRAMA.—Notat.—Tonta.

Sobre 'l descans dominical

—Jo soch franch: jo necessitaría, no 'l descans dominical, sino 'l descans vitalici.

—¿Sabes tú lo que yo pienso? Que si 'l diumenge hasta los tomadores descansen, ¿qué vamos á vichilar nosotros?

3.ª TARGETA.—Las Carolinas.
4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Vicens.
5.ª GEROGLIFICH.—Qui te quaranta, as y tres, guanya.

Han endavinst totas ó part de las solucions corresponents al número anterior els caballers: Emilia Casanellas, Rataflautas y Ailuj.

ENDEVINALLES

XARADA

—Ahont vás tan de total

y ab tan furienta esbranzida?

—A buscá 'l tres, á afanyá'l

aprofitant el ratet

en que la sogra llevada

se cuida de la maynada

ab l' ajuda del bailet.

Segona darrera dia

de traball faig lo mateix.

—Si que, vaja, 'n tens un feix.

—Primera la primera

que un cop s' hi està acostumat

com si bon xich s' escurrés

ab quatre brincos no més

s' acane el camí trillat.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

No he vist dona aficionada
á la Tot, com la Total;

cada àpat li costa al menos

d' això sol molt mes de un ral.

T. RUSCA

TRENCA-CLOSCAS

MARIA L. GARDETA

Formar ab aquestes lletras degudament combinadas el títol de una obra estrenada aquest any.

C. ALBERNI

CONVERSA

—Escolta, Narcís?

—¿Qué vols?

—Avuy marxo.

—Ab qui sol?

—No, ab la senyora que t' he dit.

T. UÑEMER

GEROGLÍFICH

: : +

o s 2 3

+ L l

AN A

PERICO Y ENRICH

CORRESPONDENCIA

Caballers: J. Irla, Juan B. P., Un constant de la Furia, J. de Titita, Felip Triquina, E. Pahissá, Un d'Olot, y Pax-bobi: Si.

Caballers: J. Vergés, Donato Pruna y Rosariyo: No.

Caballer: Joant de Gracia: Mercés per l' envío.—Eusteban Poch y More: ¡Ay, qué poch val aixó, senyor idem!—J. Costa Pomé: Enterats de la nota y gracies dels versets.—Juan Romani: Aprofitaré un dels traballs.—Andrés Baldrich (Camp de blat): Es del gènero manso.—Josefa Gorchs: ¡Y arai! Aixó las noyes no ho diuen!—Sertori: ¡Quanta trastienda hi ha en tot aixó! y quina sàtira més mordaz!—E. S. T.: Home, no està mal versificant; veurem!—F. Alegret (Paco-Alegría): Un temps fué! No 'ns fassí remenar coses passades...—T. J. Pissarra: Alguna coseta, potser.—Joseph Más: Els cantars no resultan.—C. M., P. V., B. E. y J. Molts suscriptors, P. S., M. M. y P. G.: No 'ns podrém embolicar en publicar les cartas que 'ns remeten per varias causes.—J. N. y F.: Clarinet, F. C. P., J. V., Y. V., J. P. T., F. F. y R. A. B., S. G., L. E. y S. A. y C.: Gracias á tots pels treballs destinats al Almanach.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carter del Olm, número 8

Tinta Cr. Lorilleux y C.

UN GALL QUE NO BADA

Tots els doctors m' ho aconsellen:
—Si vols curarte 'ls teus mals,

procura desferte prompte
dels paràssits clericals.

(De Der Scherer.)